

VÄRDEBESKRIVNING

Område av riksintresse för naturvård i Dalarnas län

Datum: 2004-02-05

Områdesnummer: NRO 20 121

Områdesnamn: Marken

Kommun: Hedemora (2083)

Kartblad: 12G SV

Area: ca 9,5 ha varav allt är land

Naturgeografisk region: 27 Skogslandskapet norr om norrlandsgränsen.

Agrara kulturlandskapsregioner: Södra Norrlands och norra Svealands kust- och odlingsbygder.

Landskapsformer: Kullig terräng

Riksvärde:

Naturbetesmark	Flora
Slätteräng	

Värdeomdöme: Representativ naturbetesmark och naturlig slätter med hackslått och med lång kontinuitet. Marken uppvisar ett spektrum av försvinnande och skyddsvärda vegetationstyper, vilka är beroende av kontinuerlig hävd i form av lieslätter och bete utan konstgödsling. Genom sin hävdsmässiga och bebyggelsehistoriska förankring i en svunnen epok, försvarar Marken med sin genuina torpmiljö och sina blomsterrika hackslogar mycket väl en hög värdering. Marken är unik för Hedemora kommun, och för södra Dalarna över huvud taget.

Huvudkriterier: A, C, D

Stödkriterier: Storlek, mångformighet, kontinuitet, representativitet, raritet, nyckelområde, funktion – betydelse för flora och fauna.

Förutsättningar för bevarande: Fortsatt jordbruk med bete, ängsbruk och skötsel av landskapselement. Områdets värden kan påverkas negativt av minskad eller upphörd jordbruks/betesdrift, skogsplantering på jordbruksmark, energiskogsodling, igenväxning, spridning av gifter eller gödselmedel, bebyggelse, nydikningar, täkt, luftledning, vägdragningar.

Säkerställande: Saknas.

Områdets huvuddrag: I södra Hedemora, vid Storsjön på gränsen till Västmanland, har ett område brutits och brukats som torpställe på den steniga sydslutningen. Betesmarkerna ligger på de källflödespåverkade strandängarna. Kring gården finns hackslåtråde, stenbundna marker. I väster har mindre myrpartier odlats upp. Läget är mycket naturskönt.

Betesmarken mot sjön hyser källpåverkade fuktängar av rikare högrörtyper med solitära björkar och sälgar. Högre upp övergår dessa i smärre partier av rödvenfriskäng och framför allt i örtrik friskäng. Slåttermarkerna kring gården domineras av denna örtrika friskäng, med partier av staggdominerad och örtrik gräshed. Örtrikedomen i denna gräshed får tillskrivas den långa kontinuerliga hävden.

Den betade ängen hyser krävande arter som knagglestarr, brudsporre och darrgräs. De senare uppträder även i de örtrika friskängarna tillsammans med hirsstarr, jungfrulin och stor blåklocka. Den långa hävden indikeras vidare av slåtterfibbla.

Anmärkningar: Ingår i länets ängs- och hagmarksinventering som objekt nr 27 (Hedemora), samt i länets bevarandeprogram för odlingslandskapet som objekt nr 12 (Hedemora).

Referenser:

Länsstyrelsen i Dalarnas län, 1993: *Dalarnas ängar och betesmarker*.

Länsstyrelsen. Falun.

Länsstyrelsen Dalarna, 1994: *Värdefulla odlingslandskap i Dalarna*.

Miljövårdsenheten 1994:1.